ex lr̄is.ſcd̄a ꝟo hꝯ nõ poterit q2 publice honeſtatꝭ iuſticia illũ ꝯtrac̄ impedit ⁊ dirimit.vt.s.e.ti.ꝑri.
a ¶ Derogat.no.ꝙ lȝ ſupueniēſ affinitaſ diſſoluat ſpõſalia de futuro ſupueniens tñ iuſticia publice hõeſtatꝭ ipa ñ diſſoluit ⁊ merito.ſcd̄a.n.ſpõſalia tollũt ꝑ publice hõeſtatꝭ iuſticiam ex p̄mis iducta. non ḡ ex ſcd̄is põteē hõeſtas.q̄ tollat p̄mã. ⁊ ē ſi. hꝯ.q.vi. ſiquis
b ¶ Obligat᷑.ni ſi cũ alia ñ ipius ꝯſanguinea ꝯhe rer ꝑ ꝟba de p̄nti. s.e.ſi inf.vel ſupueiret aliqđ ꝺ hiſ ipedimētꝭ q̄ diri i ſum.circa p̄n.
c ¶ Ille ꝟo.rep bat opi.Inno.ꝺ ſpõ.duoꝝ.c.i.vbi dicebat ꝙ ꝑ ſponſalia ſub ꝯditõne ꝯtra iducit̄ publice honeſtatꝭ iuſticia.hoſt.ꝯ.s.e.ad audientiam
d ¶ Añ.ſec᷑ ſi p᷑. q2 tūc nõ deeſſꝫ cõſenſus.ſꝫ eēt p̄inde ac ſi a principio pure ꝯtrxiſſet
e ¶ P̄nti.q̄d ſi ꝯhit ꝑ ꝟba de futuro.nunq̄d ſoluta ſunt p̄ma ſponſalia ꝯditõnalia.cre do ꝙ ſic.ſi.n.p̄ria ſpõſalia inducũt publice honeſtatꝭ iuſticiã ꝑ iuſticiã publice hõeſtatꝭ ſupueniētē ex ſcd̄is nõ ſoluũt.vt.j.ꝑx.ti. ſꝫ ſi ꝑ p̄mũ ñ inducit̄ iuſticia.puta ꝙ ꝑ iuſticiã ſupueniētē ex ſcd̄is bñ ſoluant̄ p̄ma.lȝ in ꝟitate p̄ma ſpõſalia dicēda nõ ſint ex q̄ ꝯſenſus defecerat vt hic. ſi.n. ē in aliꝫ ipedimētꝭ.s.de eo q̄ cog.ꝯſang.vx.ſue deniēs.cũ ſi. vñ ſi p᷑ ſcd̄m ꝯtrc̄m ſupueniat ꝯditio dico ꝙ p̄mũ mr̄imoniũ ꝯſumare ñ põt.publica.n.hõeſtas ñ inſurgit a die ꝯtrc᷑ ſꝫ a die ꝯditõis ⁊ iõ publica hõeſtas q̄ p̄uenit cõditõꝫ hꝫ mr̄imoniũ ipedire ⁊ dirimere.vt.s.i.ti. cũ ꝑ hꝯ reddat̄ inhabil᷑ p̄ime.de iureiurã.quēadmodum
f ¶ Cõditõeꝫ.hec ꝟba itelligas niſi inṫueniat carnis copula.q2 tūc reddit̄ aꝯditõe.ꝺ ꝯdi.ap.de ill᷑.⁊ ſic eēt ibi ꝯſenſus ⁊ mr̄imoniũ.vñ᷑ tñ ꝓpt̄ affinitatē.tñ ꝓpt̄ iuſticiã ñ teneret mr̄imoniũ p᷑ea cũ ꝯſanguinea ꝯtrc̄ũ. ⁊ itellige de ꝯditõe hõeſta ñ de tali q̄ habeat̄ ꝓ ñ adiecta.s.de ꝯdi.ap.c.vl.q2 illa iducerēt publicã hõeſtatē ac ſi pure ꝯtra fuiſſent.⁊ no.ho.s.e.ad audiētiã ꝙ ſiq̄s ſub tl̄i ꝯditõe ꝯhat cũ aliq̄ ꝓmitto ꝙ te ducã i vxorē ſi deo ⁊ eccl̄e placuerit.poſtea ꝯpto ipedimēto ⁊ ſolutꝭ ſpõſalibꝯ ꝯhat cuꝫ ꝯſanguinea illi᷑ tꝫ ꝯtrc᷑.⁊ lȝ hꝯ ꝯditio itelligat̄ ēt ſi ñ apponat̄.tñ q̄ñ nõ exp̄mit̄ ꝯſenſus purus remanet. cõditiones.n.tacite nõ faciunt obligationē conditionalem ff.de condit.⁊ demon.l.conditiones extrinſecus.⁊ no.de iureiurã. quēadmodum. tacitum tñ ſi exp̄mat̄ facit rem conditionalem.ff.de leg.i.ſi ita legatum.§.i. vbi cõditio ſi volet poſita in ꝑſona legatarij facit conditionalem legatum.⁊ exp̄ſſa nocent que nõ exp̄ſſa non nocēt. ff.de regu.iur.exp̄ſſa.

¶ Bonifacius viij.

De deſpõſatione impuberũ

S[g]I infantes adiuicē vel vnus maior ſeptēnio[h].⁊ alt̄ minor ſponſalia ꝯtrerit.ipſi vel parentes pro eis niſi per cohabitatõeꝫ eoꝝ mutuam ſeu alꝫ ꝟbo ꝟl facto ipſorum liq̄do appeat.eoſdeꝫ i eadem voluntate ſcd̄os maiores ſeptēnio perdurare.ſpõſalia hmõi q̄ ab īitio nulla erãt. per lapſum dc̄i tp̄is mĩme ꝯualeſcũt.[m] ⁊ iõ cũ ſint nulla rõe defectus ꝯſēſus.publice honeſtatis iuſticiam ñ iducũt.[n] ¶ Idem ꝙꝙ ſi pubes ⁊ ipubes vl̄ duo ipuberes ñ p̄ximi pubertati. ⁊ i q̄bꝯ etatē malicia ñ ſupplebat[o] per ꝟba ꝯtrerit de p̄nti.ſpõſalia.n.illa que iuris iterp̄etatõe tm̄ fuerũt ſpõſalia de futuro[p]. lȝ verba cõſenſum exp̄imētia de p̄nti haberēt ⁊ mr̄imõium[q] ꝯhere itēderēt ꝯhentes. per aduētum pubertatis i mr̄imoniũ ñ trãſeũt de p̄nti.nec mr̄imonium quod vt mr̄imoniũ etate nõ tenuit prohibēte. per lapſum dicti tp̄is ꝯualeſcit.niſi ꝑ carnis copulã ſubſecutã.ꝟl aliquē modũ[r] aliũ ꝯhentes eoſdem cũ eiuſdem ꝑſeuerãtia volũtatis ad pubertatis[s] tēꝑa per

g S I infantes.hi ſpõſalia ꝯhere nõ p̄nt.i.cũ etas illa quid videat ignoret.C.de fal.mo.l.i.ad hꝯ.s.e.li.de tēp.oꝛ.null᷑.C.de iur.deli.ſi iuranti
h ¶ Septēnio.No.ꝙ lȝ q̄ ad pubertatē ſit in ſexu dr̄ia in nũero annoꝝ.s.e.puberes.⁊.c.ꝯtinebat̄ q̄ ad infantiã ſecus.quia vterqꝫ infans minor ſeptennio.vt hic ⁊ s.eo.litteras.⁊.c. acceſſit.
i ¶ Eis.ignorantibus vel ſcientibus non curo.ſed aliter in maioribus.vt ifra.§.poꝛro.
k ¶ Verbo.quia poſt ſeptennium adinuicem vocãt ſe ſponſos
l ¶ Vel facto.vt quia poſt ſeptennium ſecum iacet.vel eam oſculatur.vt ſponſus vel his ſi.⁊ ſic nõ refert an quid ſit verbo vel facto. de appella.dilecti. ⁊.c.vt noſtrum.⁊ ad hoc concoꝛ.de reſtitu.ſpolia.ex ꝑte.
m ¶ Cõualeſcũt. j.de regu.iur.non firmatur.⁊ intelli ge ꝑ hoc.c.ſolutionem quam diri.j. de regu.iu.non firmatur.eo.li.ſ.ꝙ ſolo temporis contractu non firmatur quod a principio non valebat.ſed nouo ſubſequēti cõſenſu interdum tacito interdum exp̄ſſo bene vt hic vides.⁊ ibi plenius diri.
n ¶ Inducunt.s.e.c.ꝑri.
o ¶ Supplebat.s.de ſpõ.deniēs ⁊.c.ad id q̄đ.s.e.puberes ⁊.c.de illis.Et ſic no.ꝙ ſi malicia ſuppleat etatē ꝯhere poterũt mr̄imoniũ.⁊ ꝯcoꝛ.e.e.c.vl.⁊.c.de illis.⁊ ē hoc cõtra opi.Can.⁊ hoſt.qui dixerũt in ꝓ.decre.de illis ꝙ ad hoc vt teneat mr̄imonium contractũ inter minores in quibꝯ malicia ſupplet etatē requirit̄ ꝙ inuicē ſe cognouerint. cũ de hoc aliter ꝯſtare nõ poſſit ex q̄ ſunt minores.ſꝫ gof. ibi contra.cui cõcoꝛ.ler.Inno.⁊ Abbas.⁊ hoc ꝟꝫ ⁊ hoc approbat̄.Quid ſi puer minoꝛ.xiiij.an.multas mulieres cognouit.⁊ mulier minoꝛ.xij.an.a pluribꝯ ē cognita hꝫ contrahũt mr̄imoniũ quis hebes diceret tl̄e mr̄imoniũ p̄ter carnalē ad inuicē copulã nõ tenere.
p ¶ De futuro.aꝓbat̄ q̄đ no.ala.Can ler.gof.Inno.⁊ hoſt.s.e.a nobis.⁊ ꝓbat̄ olim ꝑ hoc decre.s.e.at teſtatões ⁊.c.vl.⁊.s.de condi.ap.ſuper eo.ſepe.n.extra id quod agitur tacita naſcitur obligatio.ff.cõmoda.ſi is qui cõmodatum.§.vlt.
q ¶ Mr̄imoniũ.⁊ nõ ſpõſalia.vñ ñ videbant̄ ſpõſalia ad hoc.s.de oſ.dele.cũ ſup.ff.de ſpõſa.q̄itũ.C.ſi quis alteri vel ſibi.l.multũ intereſt.nec mr̄imoniũ.q2 etas ꝓhibebat.ſꝫ p̄imũ falſum vt hic vides.⁊ ſic no.illud ḡnale ſi nõ valet vt ago.valeat vt valere põt.s.e.a nobis.
r ¶ Modũ aliũ.vt q2 ſiſ cohabitauerũt.vel ſe coniuges noiabant ⁊ amplexabantur.vt coniuges.

s ¶ Puberta. ſtatim ergo fugere dz q̃cito põt. qḋ dic vt.s.de ſpon.ad.id qḋ. ⁊ reprobat opi.pe.de ſamp.no.s. e.ti.c.vl.per abbatem.

t ¶ Porro. declarat notata p Inno. ⁊ Hoſt.s.de reſtitu. ſpoliato.ex parte.

v ¶ Pro filijs.nõ eis mandantibꝫ. quia tunc idem ẽ ac ſi ipſi contraherent.s.eo.li.de p̃cura.c.vlt.

x ¶ Cõtradixerit. ſ qui tacet hoc caſu non conſentit j.de reg.iur. qui tacet.cum ſuis concordan.

y ¶ Sponſalia.cõtracta per parentes. ⁊ idem eadez rõne intelligas de quolibet alio.s.de ſponſal.ad id qḋ. ⁊.s.de ma.contra.cõtra interdic.ec.c.i. quod huic derõne ꝯcor. ⁊ hoc ibi tenet hoſt.ſed Inno.ibi no.contrarium. dicens ſpeciale in p̃re vt nomine filij preſentis ⁊ non contradicẽtis poſſit ſpõſalia contrahere. ff.de ſpon.ſed que patris.⁊.l.ſe.C.de nup.vidue.ſecus in tutore.ff.de ſpon. ſi puelle. ⁊ nõ ob. de ſpon.ad id quod.q2 ibi interuenit carnal' copula.al's ſecus ſm eũ.ſed verius videt' quod dicit hoſ.l3 ibi lex.videat' ibi tenere opi.Inno.⁊ q decre.illa nõ loquat' de expſſo ꝯſenſu ꝓbat'.q2 quare poſuiſſz papa ibi verba que ſapiunt tacitum ꝯſenſum.Itẽ nõ inuenimus q paternus conſenſus aliquid in cõtractu m̃rimoniali impuberis operet' al's q̃ꝫ in p̄cedẽtibꝫ caſibus.

uelle ꝯſtiterit euidẽt'.per dictũ tamẽ cõtractũ q̃ valuit vt potuit ñ ſicuti agebatur. publice honeſtatis iuſticia eſt inducta. ¶ Porro[t] ex ſpõſalibꝫ q̃ parẽtes pro filijs[v] puberibꝫ vl' impuberibꝫ pleruq3 cõtrahũt.ipſi filij ſi expreſſe cõſenſerit vl' tacite. vt ſi p̃ntes fuerit nec ꝯdixerit[x]. obligant' ⁊ ex eis orit' iuſticia publice hõeſtatis ¶ Et eſt idem ſi filij tempe ſpõſaliorꝫ abſẽtes ⁊ etiam ignorãtes eadem ſpõſalia[y] poſt ſciẽtes ratificauerũt tacite vl' expreſſe. al's ex ſpõſalibꝫ ꝯctis a parẽtibꝫ pro filijs nec ipſi filij obligant'. nec publice hõeſtatis iuſticia ide ſurgit.[3]

¶ Bonifacius octauus

De cognatione ſpirituali.

3 ¶ Surgit. reprobat' opi.Ray.in ſum.de ſpon.§.põe qḋ ⁊ pe.de ſamp. ⁊ Abb.s.e.t.c.i.qui p illud.c.dicebãt. cum ibi dicat' q p̃r filium nõ adultũ põt cui vult m̃rimonio tradere.q ex ſpõſalibꝫ contract' a p̃re etiã filio nõ ꝯſentiente orıebat' iuſticia ⁊ nitebantur idem ꝓbare per decre.s.e.acceſſit.ad fi.q̃ non facit vt ibi no.Approbat' tñ opi.Inno.⁊ hoſt.qui hoc ibi no. ⁊ erat caſus expreſſus. xxvij.q.ij.lex diuina palea eſt.

a Nedum inter baptizatum. cognationẽ ſpũalez ⁊c.quod eſt infra.

b Vxorẽ. nũquid de ꝯcubina leuãt' p̃us cognita de hoc.xxx.q.iiij.ſiquis in ius.in vlt.glo.

c ¶ Cognitaz. ſecus ſi poſt fiat vxor.vel ſi p̃us erat vxor poſt ⁊ nõ p̃us carnaliter ſit cognita. quia per vnionem carnis ſequentem non põt tranſire in vnionem ſpũs precedentem.xxx.q.iiij.poſt vxoris. vir ergo ⁊ vxor ſibi cõmunicant actiones ſpirituales.xxx.q.iiij. ſiquis vn' s.e.ti.martinus.lic3 non paſſiones vnde ſi filius alterius tantum leuetur de ſacro fonte leuans alteri cuius filius non eſt.compater non eſt.vt infra ꝓbat'.quod dic vt no.s.e.martinus.⁊.xxx.q.iiij.in ſum.Et dicebat gof. q illud quod agit ps corpis equũ ẽ vt alteri pti cõicet'. ſed nõ ſic cõicat' alteri qḋ in ꝑſona filij alteri' tãtũ agit'

⁊ iſta ſit rõ.vel dic q ſat' ẽ leuãti habere cõmatrẽ matrẽ ipſius leuati.Et no. q ſi leuans p̃mo cognerat vxorẽ. nõ eſt curandum an poſt compaternitatem cognouerit vel non.l3 Gratianus contra.xxx.q.iiij.§.notãdum.

d ¶ Suſcipientem. ſuppl ⁊ vxorẽ eius prius carnalit' cognitam.xxx.q.iiij.ſi quis vnus. ⁊ ſupra eo.ti.martinus.

Nedũ int' baptizatũ ⁊ illũ q̃ eũ ſuſcepit ḋ baptiſmo ac iter eũdem baptizatũ[a] ⁊ ſuſcipiẽtis filios ⁊ vxorẽ[b] añ ſuſceptõem carnalit' cognitã[c] ab eodem.imo ẽt int' ſuſcipiẽtem[d] p̃remq3 baptizati ⁊ matrem[e] cognatõem ſpũalem[f] in baptiſmo ꝯhi iure ꝯſtat. q̃ cognatio ⁊ contrahendũ matrimoniũ impedit ⁊ dirimit poſt ꝯctũ.[g] ¶ Et eadem[h] q̃ de ſuſcipiẽte ſunt dicta. ſunt etiam de baptizãte cẽſenda ¶ Ex ꝯfirmatõe q̃q3 ſeu frontis[i] chriſmatione ſpiritualis cognatio eiſdem[k] modis cõtrahitur. m̃rimõia ſimiliter impediẽs ꝯhẽda ⁊ dirimẽs p' ꝯcta. ¶ Idem.

Per cathecisimũ[l] q̃ p̄cedit baptiſmũ ſacrorũ

e ¶ Et matrem. No.non dixit patrem baptizati ⁊ eius vxorem.immo dixit matrez. ſi igitur de prima vxore vel concubina vir procreet filium. ille qui leuat filium ẽ compater concubine ⁊ viri.ſed nõ eius vxoris. vt.s.dixi.

f ¶ Spũalez. que dignior eſt q̃ꝫ carnalis.xxx.q.iij.c.i. q.iiij.Et eſt cognatio ſpiritualis attinentia proueniens ex ſacramenti datione.vel ad id detentione.eſt etiã cognatio carnalis ⁊ legalis de quibus nil ad ꝓpoſitum.

g ¶ Contractum ſi igitur leuans ⁊ leuatus vel leuatus ⁊ filius leuantis vel leuatus ⁊ vxor leuantis ante cognita.vel leuans ⁊ parentes leuati ꝯhunt non t3 m̃rimoniũ.Scire debes q p̃r ſpũalis ſi copulet' ſorori filie ſpũalis bene tenet matrimonium.xxx q.iij.c.vl.⁊ vt ibi no.Jo.bene poteſt pater ſumere filiã ſpiritualem filij carnalis. quia l3 cognatio ſpiritualis de patre ad filios deſcendat.vt.s.e.c.i.⁊.c.ſuper eo.nõ tñ aſcendit cum cautum non reperiat'. ⁊ edictum de m̃rimonio ꝓhibitorũ eſt.s.de ſpo.cum apud

h ¶ Eadẽ. ſ.ſi baptizãs ⁊ baptizat'.vel baptizatus ⁊ filij baptizãt'.vel baptizatus ⁊ vxor baptizant' p̃us cognita vel baptizans ⁊ parentes baptizati matrimonium ꝯxerint non teneat.ad hoc.s.eo.ti.c.vl.⁊ non eſt ita in eo q̃ recipitur ad penitentiam vt ibi no.⁊.xxx.q.i.omẽs q̃s. ⁊ eſt exp̃ſſum.j.e.c.vl.in fi.Jo.an.

i ¶ Front. hoc fit a ſolo epo.de ꝯſe.di.v.manus.s.de cõſue.q̃ꝫto.in verticeaũt chriſmãt p̃ſbyteri. de ꝯſe.di.iiij. p̃ſbyteris. ſine ſacramento ꝯfirmationis non ḋz quis verus chriſtianus.de conſe.di.v.c.i.

k ¶ Eiſdem modis. ſcilicet inter confirmatum ⁊ ſuſcipientem ⁊ confirmatum ⁊ filium ſuſcipientis.⁊ confirmatum ⁊ vxorem ſuſcipientis prius cognitam ⁊ ſuſcipientem ⁊ parentes confirmati.parentes confirmati ⁊ vxorem ſuſcipientis prius cognitam.Item inter ipm confirmantem ⁊ confirmatũ.⁊ confirmatũ ⁊ filios cõfirmãtis ⁊ eius vxorem prius cognitã.⁊ ipm cõfirmãtem ⁊ parentes confirmati.hoc vult dicere eiſdem modis.vñ.xx.ſunt caſus ꝓhibiti ex hac cognatione. quos numeraui in ſummula quarti li.

l ¶ Per cathecıſmũ. ſ m̃mat'.no.xxx.q.i.c.i.⁊.s.e.t.ꝯſcto.⁊ dici ſum. q cõpnitas p cathecıſmũ ꝯcta